

Roy Hart ontwikkelde een bereik van meer dan vier octaven! Zij waren pioniers op dit gebied. Na de dood van Alfred Wolfsohn richtte de acteur Roy Hart het theatergezelschap op dat zich vestigde in Zuid-Frankrijk.

In Londen kregen ze echter geen voet meer aan de grond. Ze weken destijds te veel af van de toen heersende gangbare orde. Ze kwamen de theaters niet meer in. In die tijd was het keurig *declameren* van theaterteksten en de *klassiek* geschoolde (witte) westerse stem nog de norm. Men vond de RH-acteurs een stelletje losgeslagen schreeuwlelijken. In dit hippietijdperk (avant-garde) ontstond er een tegenbeweging naar meer authentiek muziektheater. Hierin ging het hen niet alleen om een correcte articulatie, de verstaanbaarheid van de woorden die de cognitie in de hersenen aanspreken, maar vooral om de *klank* van de stem. De betekenis van woorden en communicatie zit namelijk primair in de klank of de toon van de stem.

In Malérarques werd niet alleen een theatergezelschap gestationeerd, maar ook een woongezelschap, een 'commune', waarin de artistieke ontwikkeling hand in hand ging met de persoonlijke ontwikkeling. Roy Hart was daarin de regisseur en de spiritueel leider. Er werd afstand gedaan van het traditionele gezinsdenken, de ongelijkwaardige man/vrouw-verhoudingen en persoonlijk materieel bezit. Men stond overal voor open en het commune-denken stond voorop. Iedereen is gelijkwaardig aan elkaar.

Ze brachten de oude Griekse mythologieën in geheel eigen stijl tot leven en speelden eigen interpretaties van Shakespeare-stukken. Ze speelden theatervoorstellingen door heel Europa.

Helaas overleed Roy Hart op veel te jonge leeftijd door een tragisch verkeersongeluk, samen met Dorothy Hart en Vivienne Yong. Maar de groep ging door en verspreidt zijn mooie gedachtengoed nog steeds, tot op de dag van vandaag. Naast het spelen van voorstellingen, bleven ze werken vanuit stem-expressie tot performance. De stem als 'muscle of the soul'. Vanaf de jaren '80 opende deze groep zich voor studenten en werden de voice-workshops internationaal uitgezet. Studenten, theatervernieuwers, acteurs en zangers uit heel de wereld reisden af naar Malérarques in Zuid Frankrijk.

En dat in een tijd waarin persoonlijke ontwikkeling, dramatische expressie en psychologie (spiritualiteit) gekoppeld aan kunst, nog een totaal nieuwe wereld was. Het bijzondere van het Roy Hart Theater is dat er altijd toegewerkt wordt naar een artistieke vorm en performance. Door iets wat in je leeft kunstzinnig vorm te geven, krijgt het echt zeggenschap en werkt het wezenlijk transformerend.

In 1994 kwam ik zelf er voor het eerst. Ik was theatermaakster en zangeres en zocht naar meer verdieping van mijn stem. De zanglessen die ik destijds kreeg slosten niet aan bij mijn pop/soul/jazz muziek. De vrije stemexpressie, de 'soul sound' inclusief 'rauwe randjes' of 'distortion' was totaal nieuw in die tijd in onze cultuur. Het werd afgekeurd omdat het de stem kan beschadigen. De traditionele zang- en stempedagogiek was toen nog vooral gericht op het klankgeluid van de klassieke westerse muziek en op stemgezondheid.

Bij het Roy Hart Theater begon de zangles op de yogamat met diepe ademhalingsoefeningen en intens lichaamswerk. Iedere docent werkt daar met zijn/haar eigen invalshoek, geworteld in het Roy Hart werk: spanning die we opdoen als mens, wordt opgeslagen in ons lichaam en in onze spieren. Door het stretchen van spieren, massage en aanraking van het lichaam kan er spanning worden losgelaten en kunnen vastgelopen energiebanen weer gaan stromen. Je adem wordt dieper en vollediger. Hiermee kun je meer in contact komen met wie je in wezen bent. Bij veel spanning gaan we automatisch hoger ademen en verliezen we het contact met ons gevoel. Dat is onze 'overlevingsstand'.

Onze adem verdiepen, je middenrif activeren, is de ingang tot ontspanning van lichaam en geest en het kalmeren van het zenuwstelsel. Dit bracht mij dicht bij mezelf en gaf de gezochte diepgang voor mijn stem. Je vrije stem drukt uit wat er vanbinnen in je leeft. Stemwerk. In de vrije stem bestaat 'mooi' of 'lelijk' niet. Soms kraakt of piept het dan en is het niet altijd gezond voor je stemplooiën... Maar dat is onvermijdelijk in de kunst. De nodige nazorg en techniek helpt je daar weer uit. In dit verdiepende bevrijdende proces kom je dicht bij je gevoel, je wezenlijke 'zelf', je 'ziel'. Vanuit deze openheid kun je gaan spelen, kun je met je ware zelf in een personage kruipen of een lied gaan zingen.